

“Dünyada bu büyüklükte çok az yeşil hastane var”

İstanbul Proje Koordinasyon Birimi'nin Direktörü Kazım Gökhan Elgin ve Altensis Kurucu Ortağı Berkay Somali ile depreme dayanıklı bir yeşil bina olarak tasarlanan Okmeydanı Hastanesi'nin halihazırdaki süreçleri üzerine konuştuk. Anlaşılan o ki kentin merkezinde yoğun olarak kullanılan hastanelerde hizmetin kesintiye uğratılmadan inşaatının devam etmesi, detaylı bir organizasyondan geçiyor.

veya yıkılıp yeniden yapılması. Bu konuda okullar ve hastaneler en öncelikli sıradalar. Özellikle okullar, çevreci ve enerji tasarruflu olarak geliştirilirken aynı zamanda kapasiteleri de arttırılıyor. Yeni arsa ürettiğimiz için yıkıp yaptığımız binaların arsalarında terzi dikişi dediğimiz, araziyi maksimum olarak kullanarak projelerimizi kendi arazilerimiz üzerinde tasarlıyoruz.

SG: Bunları geliştirmek ya da tasarlamak için özel sektörle iş birliğiniz oluyor mu?

KGE: Müşavir firmalardan hizmet alıyoruz. Ayrıca denetim mekanizmamızda da müşavirlik hizmeti olarak sahada da bizim adımıza kontrolörlük hizmeti veriyorlar.

SG: Mimarlarınız kendi bünyenizde mi?

KGE: Bizim bünyemizde mimarlarımız var. Dışarıdan aldığımız mimarlık hizmeti ile bizim mimarlarımız ve paydaşlarımız ortak projeler yürütüyorlar.

SG: Yeşil bina olarak tasarlanan Okmeydanı, Göztepe ve Kartal Eğitim Araştırma Hastaneleri ile ilgili sürecinizden biraz bahsedebilir misiniz? Sizin için kısıtlayıcı durumlar nelerdi? **KGE:** Bu hastaneler yerleşim yerleri içinde oldukça ulaşılabilir alanlar. Buralarında yenileme ve güçlendirme yapılırken hizmetin kesintiye uğratılması mümkün değil. Bunları planlama aşamasında mevcut arsayı nasıl değerlendiririz, nasıl planlarız, hastaya minimum yansıtarak organizasyonumuzu nasıl yaparız diye düşündük.

“Gelecekte ihtiyaç olduğunda yeni binalar yapılabilecek ya da gerektiğinde dönüştürülebilecek fonksiyonlar yaratıyoruz.”

Kazım Gökhan Elgin

SEDEF GÜNEŞ: Öncelikle sizi ve çalıştığınız kurum olan İstanbul Proje Koordinasyon Birimi'ni tanıyabilir miyiz?

KAZIM GÖKHAN ELGİN: İnşaat mühendisiyim. 2006 yılında kurulan İstanbul Proje Koordinasyon Birimi'nin Direktörlük görevini o günden bu güne sürdürüyorum. Birimimiz İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Kapasitesinin Arttırılması Projesi'ni (İSMEP) yürütmektedir. Bu proje şu anda 1,763 milyar Avro'luk bir bütçeye ulaştı. Deprem olmadan önce riski azaltmaya yönelik olarak ve dünyada da benzeri görülmemiş bir program yürütüyoruz.

İstanbul Proje Koordinasyon Birimi olarak üç ana bileşenimiz var. Bu projelerin arasında en büyüğü, ikinci bileşenimiz: Kamu binalarının güçlendirilmesi

Mevcut hastane arazileri, maksimum kullanımla yeniden tasarlanıyor. Okmeydanı Hastanesi de bunlara bir örnek.

“Okmeydanı’nda mülkiyet problemi çözülmüş 3 adet yapı adasında müteahhit firmalarla anlaşma sağlanma aşamasında.”

SG: Ben konuyu özellikle Okmeydanı özelinde tartışmak isterim. Nasıl bir plan işliyor? **KGE:** Okmeydanı özelinde bakarsak, buranın alternatifi yok. Bu bölge için bir merkez niteliğinde. Öncelikle mevcut arazinin bitişiğindeki boş araziden başladık. Burası tamamlandıktan sonra mevcut bina yıkılacak, yerine yeni bina yapılacak. Peyzaj kısmı da bitirilip teslim edeceğiz. 5-5,5 yıllık bir projeden bahsediyoruz.

Bu hastanelerin iki kısmını çok önemsiyoruz. Birincisi deprem anında kesintisiz hizmet verecek olması. Üçlü sarkaç tipi sismik izalotörler kullanıyoruz. Binanın yer de-

ğişimini yani deplasmanı sınırlayan sistemler diyebiliriz. Temel ve hemen üstünden deprem yükünü aldığımız için artık üstteki bina, normal bina gibi deplasman yapmıyor. Bu da size yapısal olmayan elemanlarınızı, içindeki malzemelerinizi ve elemanlarınızı koruyabilme imkanı veriyor. Aynı zamanda da deprem anında ve sonrasında kesintisiz hizmet verebilmenizi sağlıyor.

İkinci yönü ise enerji ve çevre dostu bir proje geliştiriyor olmamız. Bu binadaki tri-jenerasyon sistemi ile kendi elektriğimizi doğalgaz ile üreteceğiz. Isı yalıtımı da çok iyi yapılacak. Buradan da enerji tasarrufumuz olacak. Ayrıca iç ve dış mekan aydınlatma armatürleri tasarruflu olarak tercih edildi. Peyzaj alanlarındaki tercihler de aynı şekilde tasarlanıyor. Atık yönetimini de çok dikkatli bir şekilde yapacağız. İnşaat malzemelerinde mümkün olduğunca yerel malzeme seçildi. Akülü araçlar için şarj alanları olacak. Bisiklet yolları tasarladık. Açık ve kapalı otoparkımız olacak. Ayrıca binalarımız, LEED sertifikasını altın seviyesinde almaya aday.

SG: Anladığım kadarıyla bu proje ile mevcut binanın hizmet verebileceği kişi kapasitesi artırılıyor. Bunun etkisini kent planlarında görecek miyiz? Örneğin çevresinde ticari alanlar, kampüs alanları, üniversite alanı gibi değişiklikler olur mu çevresinde? **KGE:** Aslında biz olmayan bir şeyi yapmıyoruz. Halihazırda da bu hastane hizmet veriyor. Hastaneyi toplulaştırıyoruz ve hizmet kalitesini artırıyoruz. 1,5 milyon hasta geliyordu; yine o kadar hasta gelecek. Ancak standartları yüksek bir hizmet alacaksınız ve depremden minimum etkileneceksiniz. Zaten şu anda kapasitesinin çok yukarısında hizmet veriyor.

SG: Proje ile ilgili “Her türlü değişime ve dönüşüme uygun,” şeklinde bir slogan gördüm. Bununla ne demek istediğinizi anlatabilir misiniz? **KGE:** Hastaneler yaşayan mekanlar. 7/24 hizmet veriyor. Örneğin şu an bu alanda genişleme alanları bırakıyoruz. Gelecekte ihtiyaç olduğunda yeni binalar yapılabilecek ya da gerektiğinde dönüştürülecek fonksiyonlar

yaratıyoruz. Dönüşüm olarak da mekanlar, koridorlar ve altyapısı, gerektiğinde müdahale edilebilir şekilde tasarlandı. Örneğin 20 sene sonra sistem değişikliğine gidildiğinde hemen altyapıda güncelleme yapılabilecek. Bu tasarımı yaparken de tabii bir vizyon ortaya koymak gerekiyor. Biz, “Gelecek 50 yılın hastanesini tasarladık,” diyoruz.

SG: Ek binanın yapıldığı arazide daha önce ne vardı, mülkiyet ne durumdaydı? **KGE:** Burası boş araziydi. Hastanenin arazisiydi ve sağlık alanıydı. O alan hiç kullanılmıyordu.

SG: Okmeydanı Hastanesi ne zaman tam olarak faaliyete geçebilecek? **KGE:** İlk etabı üç yıl içerisinde bitecek ve 6 aylık taşınma sürecimiz olacak. Taşındıktan sonra ise 2. faz, mevcut binanın yıkılarak yeniden yapımına geçilecek.

SG: Yapının yeşil bina olması konusunda talep İPKB’den mi geldi? **BERKAY SOMALİ:** Evet, İPKB burada oldukça vizyoner davrandı ve bu binaların her anlamda örnek hastaneler olmasını istedi. Finansman kuruluşu da bu vizyonu destekledi. Sonunda ortaya çıkan proje sadece ülkemizde değil, tüm dünyada benzerlerinden farklı.

“Dünyada bu büyüklükte çok az yeşil hastane var; olanlar da genellikle özel girişimler.” Berkay Somali

SG: Farkları nedir? **BS:** Öncelikle hastanelerin yeşil olması ve LEED Sertifikası ile taçlandırılması bu projeleri diğerlerinden ayırıyor. Dünyada bu büyüklükte çok az yeşil hastane var; olanlar da genellikle özel girişimler. Sadece bu açıdan bile dünyadaki ilklerden. Ancak bunun ötesinde; konfor, iç mekan, yaşam kalitesi, ekipman, kaynak kullanımı gibi konularda bir devlet hastanesinden beklenen standartların çok üstüne çıkarak, hem hastaları hem de çevreyi ilgilendiren pek çok uygulama ilk kez bu projelerde hayata geçiriliyor.

SG: Sadece Okmeydanı Hastanesi ile mi kısıtlı; yoksa yenilenen bütün hastaneler için danışmanlık veriyor musunuz?

BS: Biz ilk etapta İstanbul’da yenilenen üç hastane; Kartal, Okmeydanı ve Göztepe için çalışmalarımıza başladık ancak İPKB, yeşil bina anlayışını tüm projelerine taşımak niyetinde.

Üç hastanede de LEED Sertifikası altın seviyede alınması hedeflenmekte. Öncelikle tasarımda LEED’in gereklilikleri sağlanmasına gayret gösterdik. Enerji ve su verimli binalar olarak tasarlanmasının ötesinde hastane binalarına özel sağlıkla ilgili birçok kriter var. Gün ışığı alınması, taze havanın standartlar üzerinde verilmesi, sağlığa zarar vermeyen yapı kimyasalları kullanılması, yeşil dinlenme alanları yaratılması gibi özellikleri sayesinde hastaların iyileşme sürelerinin de azaltılması hedefleniyor. Ayrıca yağmur suyu yönetimi, peyzaj ve ulaşım planlaması uygulamaları sayesinde bu binalar hem doğayla barışık hem de şehir altyapısına ek yük getirmeyecek şekilde tasarlandı.

SG: Şu anki süreçte siz projenin içinde kimlerle birebir iletişimdesiniz? **BS:** Projenin başından beri İPKB ekibiyle ve tasarımcılarla birlikte çalıştık. Bundan sonraki aşamalarda ise proje müşaviri ve saha ekipleriyle çalışmalarımız hastane açılana kadar devam edecek.